

Φύλλο Εργασίας: Ομήρου Οδύσσεια

Ραψωδία π (στιχ. 1-336): Η Αναγνώριση

www.filognosia.gr

Όνοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

Τμήμα:

Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ):

1. Η πρώτη ενότητα της ραψωδίας (στ. 1-62) περιλαμβάνει την άφιξη και την υποδοχή του Τηλέμαχου στο καλύβι του Εύμαιου. []
2. Ο Εύμαιος, λόγω της οικειότητας με τον Οδυσσέα, αντιλαμβάνεται αμέσως την πραγματική του ταυτότητα πίσω από τη μορφή του ζητιάνου. []
3. Στη δεύτερη ενότητα, η αναχώρηση του Εύμαιου για το παλάτι είναι απαραίτητη για την εξέλιξη της δράσης. []
4. Ο Τηλέμαχος, παρά την αγάπη για τον πατέρα του, εμφανίζεται αρχικά δύσπιστος και αρνείται να πιστέψει πως ο ξένος είναι ο Οδυσσέας. []
5. Η Αθηνά μεταμορφώνει τον Οδυσσέα σε νέο άντρα, προτρέποντάς τον να αποκαλυφθεί στον γιο του και να σχεδιάσουν τη μνηστηροφονία. []

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση

1. Ποιος είναι ο ρόλος της Αθηνάς στη μεταμόρφωση του Οδυσσέα (στ. 173–336);
 - α) Τον μεταμορφώνει σε γέροντα για να τον προστατεύσει από την οργή του Τηλέμαχου.
 - β) Παρεμβαίνει για να διευκολύνει την αποκάλυψη της ταυτότητάς του.
 - γ) Του δίνει τη μορφή του Μέντη για να τον αναγνωρίσει ο Εύμαιος.
2. Ποιος είναι ο κύριος στόχος της αναχώρησης του Εύμαιου για το παλάτι (στ. 63–172);
 - α) Να ζητήσει βοήθεια από τους μνηστήρες για τον ξένο ζητιάνο.
 - β) Να ενημερώσει την Πηνελόπη για την ασφαλή επιστροφή του γιου της.
 - γ) Να φέρει νέα όπλα στον Τηλέμαχο για την εκδίκηση.
3. Πώς αντιδρά ο Τηλέμαχος μπροστά στο θείο φαινόμενο της μεταμόρφωσης του Οδυσσέα (στ. 198–199);
 - α) Τον αγκαλιάζει αμέσως με λυγμούς.
 - β) Γυρίζει αλλού το βλέμμα του γεμάτος δέος, φοβούμενος μήπως πρόκειται για θεό.
 - γ) Κατηγορεί τον ξένο για μαγεία και προσπαθεί να τον διώξει.

Ηθογράφηση Προσώπων

Πρόσωπο	Βασικά Χαρακτηριστικά	Στάση/Συμπεριφορά στην ενότητα	Στίχος/ Απόσπασμα (Τεκμηρίωση)
Οδυσσέας			
Τηλέμαχος			
Εύμαιος			
Αθηνά			

Ερωτήσεις Ανάπτυξης

1. Η Επική Ειρωνεία: Μελετήστε το παρακάτω απόσπασμα (στ. 19–29) και εξηγήστε πώς η επική ειρωνεία κλιμακώνει τη συναισθηματική ένταση της σκηνής:

"Σαν τον πατέρα που σφιχταγκαλιάζει τον μονάκριβο γιο του, / που χρόνια δέκα λείπει στα ξένα και τον καρτερούσε, / έτσι και ο θείος χοιροβοσκός τον Τηλέμαχο πήρε στην αγκαλιά του / και τον φιλούσε παντού, σαν να γλίτωσε από τον θάνατο."

2. Το Τυπικό της Αναγνώρισης: Αναλύστε τη διαδικασία του αναγνωρισμού μεταξύ πατέρα και γιου. Με ποιον τρόπο η παρέμβαση της Αθηνάς και η αρχική δυσπιστία του Τηλέμαχου (στ. 214–336) εξυπηρετούν την οικονομία του έργου και την ανάδειξη του ηρωικού ήθους;

3. Η Οικονομία της Δράσης: Στους στίχους 141–143, ο ποιητής μάς παρουσιάζει την αναχώρηση του Εύμαιου για το παλάτι. Εξηγήστε γιατί αυτή η κίνηση θεωρείται κρίσιμος «προϊδεασμός» για τον αναγνωρισμό. Πώς η απομάκρυνση του πιστού δούλου δημιουργεί τον απαραίτητο «ιδιωτικό χώρο» για την αποκάλυψη του Οδυσσέα;

Δημιουργική Γραφή

- Επιλογή Α:** Γράψε μια σελίδα από το ημερολόγιο του Τηλέμαχου το βράδυ μετά τη συνάντηση. Εστίασε στις σκέψεις του για τον πατέρα που φανταζόταν τόσα χρόνια σε σχέση με τον άντρα που αντίκρισε. (120–150 λέξεις).
- Επιλογή Β:** Είσαι ένας «αόρατος παρατηρητής» μέσα στην καλύβα του Εύμαιου. Γράψε μια σύντομη δημοσιογραφική ανταπόκριση, περιγράφοντας τη σκηνή της μεταμόρφωσης και της αναγνώρισης, δίνοντας έμφαση στις εκφράσεις των προσώπων και στις σιωπές.

